

## I

(Rättsakter vilkas publicering är obligatorisk)

**EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1775/2005****av den 28 september 2005****om villkor för tillträde till naturgasöverföringsnäten****(Text av betydelse för EES)**

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR  
ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

och för att i praktiken ge en minimigaranti för lika villkor  
för marknadstillträde.

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska  
gemenskapen, särskilt artikel 95 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala  
kommitténs yttrande <sup>(1)</sup>,

efter att ha hört Regionkommittén,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget <sup>(2)</sup>, och

av följande skäl:

- (1) Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/55/EG av den 26 juni 2003 om gemensamma regler för den inre marknaden för naturgas <sup>(3)</sup> var ett betydande steg mot fullbordandet av den inre gasmarknaden. Nu bör regelverkets struktur ändras så att de sista hindren mot fullbordandet av den inre marknaden undanröjs, särskilt för gashandeln. Det krävs ytterligare tekniska bestämmelser, bland annat i fråga om tjänster för tredjepartstillträde, principer om mekanism för kapacitetstilldelning, förfaranden för hantering av överbelastning och krav på insyn.
- (2) Erfarenheterna från tillämpningen och övervakningen av den första versionen av riktlinjerna för god praxis, som forumet för europeiska tillsynsmyndigheter på gasområdet (nedan kallat "forumet") antog 2002, visar att de regler som fastställs i riktlinjerna måste vara rättsligt bindande för att verkligen tillämpas i alla medlemsstater

- (3) Forumet antog en andra version av de gemensamma reglerna med titeln "de andra riktlinjerna för god praxis" vid sitt möte den 24 och 25 september 2003. På grundval av dessa riktlinjer är syftet med den här förordningen att fastställa grundläggande principer och bestämmelser för tillträde till nätet och tjänster för tredjepartstillträde, hantering av överbelastning, insyn, balansering och handel med kapacitetsrättigheter.

- (4) Enligt artikel 15 i direktiv 2003/55/EG medges ett kombinerat systemansvar för överföring och distribution. Enligt reglerna i denna förordning krävs därför ingen ändring av uppbyggnaden av nationella överförings- och distributionssystem som överensstämmer med tillämpliga bestämmelser i direktiv 2003/55/EG och särskilt artikel 15 i detta.

- (5) Högtrycksrörledningar som kopplar lokala distributörer till gasnätet och som inte huvudsakligen används i samband med lokal distribution ingår i förordningens tillämpningsområde.

- (6) Det måste anges kriterier för fastställandet av avgifter för nättillträde som ser till att tarifferna fullt ut följer principerna om icke-diskriminering, uppfyller behoven av en väl fungerande inre marknad, tar full hänsyn till systemets funktionsduglighet och återspeglar de faktiska kostnaderna, i den utsträckning dessa kostnader motsvaras av dem som effektiva och strukturellt jämförbara nätoperatörer har och medger insyn, samtidigt som en

<sup>(1)</sup> EUT C 241, 28.9.2004, s. 31.

<sup>(2)</sup> Europaparlamentets yttrande av den 20 april 2004 (EUT C 104 E, 30.4.2004, s. 306), rådets gemensamma ståndpunkt av den 12 november 2004 (EUT C 25 E, 1.2.2005, s. 44) och Europaparlamentets ståndpunkt av den 8 mars 2005 (ännu ej offentliggjord i EUT). Rådets beslut av den 12 juli 2005.

<sup>(3)</sup> EUT L 176, 15.7.2003, s. 57.

- rimlig avkastning på investeringar tillgodoses, vid behov med hänsyn till tariffjämförelser av tillsynsmyndigheterna.
- (7) Vid beräkning av tariffer för tillträde till nät är det viktigt att ta hänsyn till faktiska kostnader, i den utsträckning dessa kostnader motsvaras av dem som effektiva och strukturellt jämförbara nätoperatörers har och medger insyn, samt till behovet av rimlig avkastning på investeringar och incitament till att uppföra ny infrastruktur. I detta avseende, och särskilt om verklig konkurrens råder mellan olika delar av systemet, kommer myndigheternas jämförelser mellan tarifferna att vara relevanta.
- (8) Marknadsbaserade arrangemang, såsom auktioner, för att fastställa tarifferna måste vara förenliga med bestämmelserna i direktiv 2003/55/EG.
- (9) Det krävs en minsta gemensam uppsättning tjänster för tredjepartstillträde för att hela gemenskapen i praktiken skall få en gemensam lägsta tillträdesnivå, så att det säkerställs att tjänsterna för tredjepartstillträde är tillräckligt förenliga och så att fördelarna med en väl fungerande inre gasmarknad verkligen kan utnyttjas.
- (10) Hänvisningar till harmoniserade transportavtal i samband med icke-diskriminerande tillträde till ett nät som innehas av systemansvariga för överföringssystem innebär inte att villkor i en särskild systemansvarigs transportavtal i en medlemsstat måste vara desamma som hos en annan systemansvarig i den medlemsstaten eller i en annan medlemsstat, om det inte har fastställts minimikrav som måste uppfyllas i alla transportavtal.
- (11) Hanteringen av avtalsbetingad överbelastning av näten är en viktig fråga för fullbordandet av den inre gasmarknaden. Det är viktigt att ta fram gemensamma regler som – enligt principen om att outnyttjad kapacitet går förlorad – skapar jämvikt mellan behovet av att frigöra outnyttjad kapacitet och kapacitetsinnehavarnas rätt att vid behov använda kapaciteten, samtidigt som kapacitetens likviditet förbättras.
- (12) Visserligen är fysisk överbelastning av näten för närvarande inget stort problem i gemenskapen, men det kan komma att ändras i framtiden. Därför är det viktigt att fastställa grundläggande principer för hur kapaciteten skall tilldelas vid sådan överbelastning.
- (13) Nätanvändarna måste ha uppgifter i synnerhet om tekniska krav och tillgänglig kapacitet för att få effektivt tillträde till gasnäten och kunna ta vara på affärsmöjligheterna på den inre marknaden. Det krävs gemensamma minimikrav på öppenhet i detta avseende. Offentliggörande av sådan information får ske genom olika medel, bl.a. elektroniska medel.
- (14) De balanseringssystem för gas som systemansvariga för överföringssystem tillämpar måste vara icke-diskriminerande och medge insyn, eftersom de är viktiga mekanismer, inte minst för nya marknadsaktörer, som kan ha större problem med att balansera sin samlade försäljningsportfölj än etablerade företag på marknaden i fråga. Det är därför nödvändigt att införa regler som ser till att systemansvariga för överföringssystem tillämpar sådana mekanismer på ett sätt som är förenligt med icke-diskriminerande, klara och effektiva villkor för tillträde till nätet.
- (15) Handeln med primära kapacitetsrättigheter är ett viktigt led i utvecklingen av en konkurrenspräglad marknad och skapandet av likviditet. Denna förordning bör därför innehålla grundläggande bestämmelser om detta.
- (16) Det är nödvändigt att se till att företag som förvärvar kapacitetsrättigheter kan sälja dessa till andra företag med tillstånd för att säkerställa en lämplig likviditetsnivå på kapacitetsmarknaden. Denna strategi förhindrar dock inte ett system där oanvänd kapacitet för en given period, som fastställts på nationell nivå, åter görs tillgänglig på marknaden som fast kapacitet.
- (17) De nationella tillsynsmyndigheterna bör se till att de bestämmelser som omfattas av denna förordning och de riktlinjer som antas enligt förordningen följs.
- (18) Riktlinjerna i bilagan till denna förordning innehåller särskilda, detaljerade genomföranderegler som bygger på de andra riktlinjerna för god praxis. Om så är lämpligt kommer dessa regler att vidareutvecklas med tiden med beaktande av skillnaderna mellan nationella gassystem.
- (19) När kommissionen föreslår ändringar av riktlinjerna i bilagan till denna förordning, bör den först samråda med alla de relevanta parter som berörs av riktlinjerna och som företräds av deras yrkesorganisationer samt med medlemsstaterna i forumet och begära att Europeiska gruppen av tillsynsmyndigheter för el och gas förser den med information.
- (20) Medlemsstaterna och de behöriga nationella myndigheterna bör åläggas att förse kommissionen med relevanta uppgifter. Kommissionen bör behandla sådana uppgifter konfidentiellt.

- (21) Denna förordning och de riktlinjer som antas i enlighet med den får inte påverka tillämpningen av gemenskapens konkurrensregler.

## Artikel 2

### Definitioner

- (22) De åtgärder som är nödvändiga för att genomföra denna förordning bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter <sup>(1)</sup>.
- (23) Eftersom målet för denna förordning, nämligen att införa rättvisa regler för villkoren för tillträde till naturgasöverföringssystemen, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och det därför på grund av åtgärdens omfattning och verkningar bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, kan gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

1. I denna förordning används följande beteckningar med de betydelse som här anges:

- 1) *överföring*: transport, vars avsikt är tillhandahållande till kunder, men inte leverans, av naturgas genom ett nät som i huvudsak består av högtrycksrörledningar, utom tidigare led i rörledningsnätet och utom den del av högtrycksrörledningarna som huvudsakligen används för lokal distribution av naturgas.
- 2) *transportavtal*: avtal som den systemansvarige för överföringssystemet har slutit med en nätanvändare i syfte att utföra överföring.
- 3) *kapacitet*: det maximala flöde, uttryckt i kubikmeter per tidsenhet eller som energienhet per tidsenhet, som nätanvändaren har rätt till enligt bestämmelserna i transportavtalet.
- 4) *utnyttjad kapacitet*: de fasta kapaciteter som en nätanvändare erhållit enligt ett transportavtal, men som den användaren inte utnyttjar vid den tidpunkt då den i avtalet fastställda fristen löper ut.
- 5) *hantering av överbelastning*: hantering av den systemansvariges kapacitetsportfölj, så att dels den tekniska kapaciteten utnyttjas på bästa möjliga sätt och i högsta möjliga grad, dels eventuella överbelastningar och flaskhalsar upptäcks i tid.
- 6) *sekundär marknad*: marknad där kapaciteten inte handlas på den primära marknaden.
- 7) *nominering*: nätanvändarens förhandsmeddelande till den systemansvarige för överföringssystemet om det faktiska gasflöde som nätanvändaren vill mata in i eller ta ut från systemet.
- 8) *renomnering*: senare meddelande om korrigerad nominering.
- 9) *funktionsduglighet*: läge där naturgasens tryck och kvalitet i ett överföringsnät och även i nödvändiga överföringsutrustningar befinner sig inom de övre och nedre gränser som den systemansvarige för överföringssystemet har fastställt, så att naturgasöverföringen är tekniskt säkerställd.
- 10) *balanseringsperiod*: den period inom vilken varje nätanvändare måste utjämna uttaget av en viss mängd naturgas, uttryckt i energienheter, genom att mata in samma mängd naturgas i överföringsnätet i enlighet med transportavtalet eller de allmänna villkoren för överföring.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

## Artikel 1

### Syfte och tillämpningsområde

1. Syftet med denna förordning är att införa icke-diskriminerande regler när det gäller villkoren för tillträde till naturgasöverföringssystem, med hänsyn till de nationella och regionala marknadernas särdrag, för att säkerställa att den inre gasmarknaden fungerar väl.

Detta syfte omfattar fastställandet av harmoniserade principer för tariffer för tillträde till nät eller för de metoder som använts för att beräkna dem, inrättande av tjänster för tredjepartstillträde, och harmoniserade principer för kapacitetstilldelning och hantering av överbelastning, krav på insyn, balanseringsregler och avgifter för obalans samt underlättande av handel med kapacitet.

2. Medlemsstaterna får inrätta ett organ i enlighet med direktiv 2003/55/EG i syfte att utföra en eller flera av de uppgifter som brukar handhas av den systemansvarige för överföringssystem, för vilka kraven i denna förordning skall gälla.

<sup>(1)</sup> EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

- 11) *nätanvändare*: kund eller potentiell kund till en systemansvarig för överföringssystem samt systemansvariga för överföringssystem, i den mån som det är nödvändigt för dem för att kunna bedriva sin överföringsverksamhet.
- 12) *avbrytbara tjänster*: tjänster som den systemansvarige för överföringssystemet tillhandahåller avseende avbrytbar kapacitet.
- 13) *avbrytbar kapacitet*: gasöverföringskapacitet som kan avbrytas av den systemansvarige för överföringssystemet i enlighet med villkoren i transportavtalet.
- 14) *långfristiga tjänster*: tjänster som den systemansvarige för överföringssystemet tillhandahåller med en löptid på minst ett år.
- 15) *kortfristiga tjänster*: tjänster som den systemansvarige för överföringssystemet tillhandahåller med en löptid på mindre än ett år.
- 16) *fast kapacitet*: gasöverföringskapacitet som avtalsenligt garanteras som icke-avbrytbar av den systemansvarige för överföringssystemet.
- 17) *fasta tjänster*: tjänster som tillhandahålls av den systemansvarige för överföringssystemet avseende fast kapacitet.
- 18) *teknisk kapacitet*: största möjliga fasta kapacitet som den systemansvarige för överföringssystemet kan tillhandahålla nätanvändarna med beaktande av systemets funktionsduglighet och överföringsnätets tekniska drift.
- 19) *avtalad kapacitet*: kapacitet som den systemansvarige för överföringssystemet har tilldelat en nätanvändare genom ett transportavtal.
- 20) *tillgänglig kapacitet*: den del av den tekniska kapaciteten som ännu inte tilldelats och som fortfarande finns tillgänglig i systemet.
- 21) *avtalsbetingad överbelastning*: läge där efterfrågan på fast kapacitet överstiger den tekniska kapaciteten.
- 22) *primär marknad*: marknad för kapacitet som handlas direkt av den systemansvarige för överföringssystemet.
- 23) *fysisk överbelastning*: läge där efterfrågan av faktisk överföring överstiger den tekniska kapaciteten.

2. Dessutom skall de definitioner i artikel 2 i direktiv 2003/55/EG som är relevanta för tillämpningen av denna förordning tillämpas med undantag av definitionen av överföring i artikel 2.3 direktiv 2003/55/EG.

## Artikel 3

### Tariffer för tillträde till nät

1. Tarifferna, eller de metoder som används för att beräkna dem, som systemansvariga för överföringssystem tillämpar och vilka godkänts av tillsynsmyndigheterna enligt artikel 25.2 i direktiv 2003/55/EG, samt de tariffer som offentliggjorts enligt artikel 18.1 i det direktivet, skall vara tydliga, ta hänsyn till systemets funktionsduglighet och förbättringen av det och återspegla de faktiska kostnaderna, i den utsträckning dessa kostnader motsvaras av dem som effektiva och strukturellt jämförbara nätoperatörer har och medger insyn, samtidigt som en rimlig avkastning på investeringar tillgodoses, och vid behov med hänsyn till tariffjämförelser av tillsynsmyndigheterna. Tarifferna, eller de metoder som används för att beräkna dem, skall tillämpas på ett icke-diskriminerande sätt.

Medlemsstaterna får besluta att tarifferna också får fastställas genom marknadsbaserade principer, såsom auktioner, förutsatt att sådana principer och de intäkter som uppstår från dessa har godkänts av tillsynsmyndigheten.

Tarifferna, eller de metoder som används för att beräkna dem skall underlätta effektiv gashandel och konkurrens och samtidigt hindra korssubventionering mellan nätanvändare samt ge incitament till investeringar och upprätthållande eller skapande av driftskompatibilitet för överföringsnät.

2. Tariffer för tillträde till nät får inte begränsa marknadens likviditet eller påverka den gränsöverskridande handeln mellan olika överföringssystem. Om olika tariffstrukturer eller balanseringsregler skulle hindra handel över överföringssystem, skall de systemansvariga, trots vad som anges i artikel 25.2 i direktiv 2003/55/EG, i nära samarbete med relevanta nationella myndigheter aktivt arbeta för enhetliga tariffstrukturer och avgiftsprinciper, även när det gäller balansering.

## Artikel 4

### Tjänster för tredjepartstillträde

1. Systemansvariga för överföringssystem skall

- a) se till att på ett icke-diskriminerande sätt erbjuda samtliga nätanvändare sina tjänster. Framför allt när en systemansvarig för överföringssystemet erbjuder samma tjänster

till olika kunder, skall detta ske på samma kontraktsvillkor, antingen på grundval av harmoniserade transportavtal eller gemensamma allmänna villkor för överföring som godkänts av behörig myndighet i enlighet med förfarandet i artikel 25 i direktiv 2003/55/EG.

- b) tillhandahålla både fasta och avbrytbara tjänster för tredjepartstillträde. Priset på fränkopplingsbar kapacitet skall återspegla sannolikheten för avbrott.
- c) erbjuda samtliga nätanvändare både lång- och kortfristiga tjänster.

2. Transportavtal som ingås med annat än normalt startdatum eller för kortare löptid än ett årligt standardtransportavtal får inte leda till godtyckligt högre eller lägre tariffer som inte återspeglar tjänstens marknadsvärde, i överensstämmelse med principerna i artikel 3.1.

3. När så är lämpligt får tjänster för tredjepartstillträde beviljas, under förutsättning att nätanvändarna ger lämpliga garantier avseende sin kreditvärdighet. Sådana garantier får inte utgöra ett orättmätigt hinder för inträde på marknaden och de skall vara icke-diskriminerande, medge insyn och vara proportionerliga.

#### Artikel 5

### Principer för mekanismerna för kapacitetstilldelning och förfarandena för hantering av överbelastning

1. Den maximala kapaciteten vid alla relevanta punkter som avses i artikel 6.3 skall ställas till marknadsaktörernas förfogande, med beaktande av systemets funktionsduglighet och en effektiv nätdrift.

2. Systemansvariga för överföringssystem skall tillämpa och offentliggöra icke-diskriminerande och klara mekanismer för kapacitetstilldelning, vilka skall

- a) ge riktiga ekonomiska signaler för en effektiv och maximal användning av den tekniska kapaciteten och underlätta investeringar i ny infrastruktur,
- b) vara förenliga med marknadsmekanismerna, även med spotmarknaderna och handelsplatser, och samtidigt vara flexibla och kunna anpassas till ändrade marknadsvillkor,
- c) vara förenliga med medlemsstaternas system för tillträde till systemen.

3. När nya transportavtal ingås eller befintliga transportavtal omförhandlas av en systemansvarig för överföringssystem, skall dessa avtal bygga på följande principer:

- a) Vid avtalsbetingad överbelastning skall den systemansvarige erbjuda outnyttjad kapacitet på den primära marknaden, åtminstone med en dags framförhållning och på avbrytbara villkor.
- b) Nätanvändare skall ha rätt att återförsälja eller återuthyra sin outnyttjade kapacitet på den sekundära marknaden. Medlemsstaterna får begära att nätanvändarna anmäler detta till den systemansvarige för överföringssystemet eller att de informerar denne.

4. Om kapacitet som omfattas av befintliga transportavtal inte utnyttjas och det uppstår en avtalsbetingad överbelastning, skall systemansvarig för överföringssystem tillämpa punkt 3, förutsatt att de därmed inte bryter mot kraven i befintliga transportavtal. Om detta skulle bryta mot befintliga transportavtal, skall systemansvariga för överföringssystem lämna en begäran till nätanvändaren om att få använda den outnyttjade kapaciteten på den sekundära marknaden, efter samråd med de behöriga myndigheterna, i enlighet med punkt 3.

5. Vid fysisk överbelastning skall icke-diskriminerande, klara mekanismer för kapacitetstilldelning tillämpas av den systemansvarige för överföringssystemet eller, om så är lämpligt, av tillsynsmyndigheterna.

#### Artikel 6

### Krav på insyn

1. Systemansvariga för överföringssystem skall offentliggöra närmare upplysningar om tjänster som de erbjuder och villkor som är tillämpliga, tillsammans med de tekniska uppgifter som krävs för att nätanvändarna skall få effektivt nättillträde.

2. För att garantera tydliga, objektiva och icke-diskriminerande tariffer och möjliggöra en effektiv användning av gånätet skall de systemansvariga eller behöriga nationella myndigheter offentliggöra rimlig och tillräcklig information om grund, metod och struktur för tariffen.

3. För de tillhandahållna tjänsterna skall varje systemansvarig för överföringssystem regelbundet, löpande och på ett användarvänligt standardiserat sätt offentliggöra numeriska uppgifter om teknisk, avtalad och tillgänglig kapacitet för alla relevanta punkter, inklusive inmatnings- och uttagspunkter.

4. De behöriga myndigheterna skall efter samråd med nätanvändare, godkänna vilka uppgifter om de relevanta punkterna i överföringssystemet som måste offentliggöras.

5. Om en systemansvarig för överföringssystem anser att alla uppgifter som krävs inte kan offentliggöras av sekretessskäl, skall den systemansvarige söka de behöriga myndigheternas tillstånd att begränsa offentliggörandet i fråga om de (n) aktuella punkten/punkterna.

De behöriga tillsynsmyndigheterna skall bevilja eller vägra tillstånd från fall till fall och då särskilt beakta befogade krav på bevarande av affärshemligheter och målet att skapa en konkurrensutsatt inre gasmarknad. Om tillstånd beviljas, skall den tillgängliga kapaciteten offentliggöras utan sådana sifferuppgifter som skulle röja affärshemligheter.

Inget sådant tillstånd som anges i denna punkt skall beviljas om tre eller fler nätanvändare har avtalad kapacitet i en och samma punkt.

6. Systemansvariga för överföringssystem skall alltid lämna de uppgifter som krävs enligt denna förordning i meningsfull, kvantifierbar, tydlig och lättillgänglig form och på icke-diskriminerande grund.

#### Artikel 7

### Balanseringsregler och avgifter för obalans

1. Balanseringsreglerna skall vara rättvisa, icke-diskriminerande och tydliga och bygga på objektiva kriterier. Balanseringsreglerna skall återspegla verkliga systembehov med hänsyn till de resurser som den systemansvarige för överföringssystemet förfogar över.

2. Om balanseringsreglerna inte är marknadsbaserade, skall toleransnivåerna utformas så att de antingen speglar säsongvariation eller resulterar i en toleransnivå som är högre än vad som är resultatet av säsongvariation och så att de speglar överföringssystemets faktiska, tekniska kapacitet. Toleransnivåerna skall spegla äkta systembehov med hänsyn till de resurser som den systemansvarige för överföringssystemet förfogar över.

3. Avgifterna för obalans skall så långt möjligt vara kostnadsbaserade och samtidigt ge nätanvändarna incitament till att balansera sina gasinmatningar och gasuttag. De skall hindra korssubventionering mellan nätanvändarna men får

inte hindra nya marknadsaktörer från att etablera sig på marknaden.

Beräkningsmetoden för avgifterna för obalans samt sluttarifferna skall på lämpligt sätt offentliggöras av de behöriga myndigheterna eller den systemansvarige för överföringssystemet.

4. Systemansvariga för överföringssystem får ta ut straffavgifter av nätanvändare som inte balanserar sina inmatningar i och uttag från överföringssystemet i enlighet med balanseringsreglerna i punkt 1.

5. Straffavgifter som överstiger de faktiska balanseringskostnaderna, i den utsträckning dessa kostnader motsvaras av dem som effektiva och strukturellt jämförbara nätoperatorer har och medger insyn, skall beaktas vid beräkningen av tarifferna, så att intresset för balansering inte minskar, och skall godkännas av de behöriga myndigheterna.

6. För att nätanvändarna i tid skall kunna vidta korrigerande åtgärder skall systemansvariga för överföringssystem i god tid tillhandahålla realtidsbaserad, tillräcklig och tillförlitlig information om nätanvändarens balanseringsstatus. Nivån på den tillhandahållna informationen skall återspegla den informationsnivå som den systemansvarige för överföringssystemet har tillgång till. Om avgifter för tillhandahållandet av sådana uppgifter tas ut skall de godkännas av de behöriga myndigheterna och offentliggöras av den systemansvarige för överföringssystemet.

7. Medlemsstaterna skall se till att systemansvariga för överföringssystem strävar efter att harmonisera balanseringssystemen och förenkla balanseringsavgifternas strukturer och nivåer för att underlätta gashandeln.

#### Artikel 8

### Handel med kapacitetsrättigheter

Varje systemansvarig för överföringssystem skall vidta lämpliga åtgärder för att möjliggöra fri handel med kapacitetsrättigheter och att underlätta sådan handel. Varje sådan systemansvarig skall ta fram harmoniserade transportavtal och förfaranden för den primära marknaden för att underlätta den sekundära handeln med kapacitet samt erkänna överlåtelse av primära kapacitetsrättigheter som har meddelats av nätanvändarna. De harmoniserade transportavtalen och förfarandena skall meddelas tillsynsmyndigheterna.

*Artikel 9***Riktlinjer**

1. Vid behov skall det utarbetas riktlinjer för vilken grad av harmonisering som minst behövs för att uppnå förordningens syfte, med närmare uppgifter om följande:

- a) Tjänster för tredjepartstillträde med en beskrivning av tjänsternas innebörd, löptid och andra förutsättningar för dessa tjänster i enlighet med artikel 4.
- b) Principer för mekanismer för kapacitetstilldelning och tillämpning av förfarandena för hantering av avtalsbetingad överbelastning, i enlighet med artikel 5.
- c) Fastställandet av de tekniska uppgifter som nätanvändarna måste ha för att få effektivt tillträde till systemet och av alla relevanta punkter för uppfyllandet av kraven på insyn, inklusive de uppgifter som skall offentliggöras vid alla relevanta punkter och tidsplanen för offentliggörandet, i enlighet med artikel 6.

2. Riktlinjer för de uppgifter som anges i punkt 1 finns i bilagan. Kommissionen får ändra riktlinjerna; detta skall ske i enlighet med förfarandet i artikel 14.2.

3. Tillämpning och ändring av de riktlinjer som antas enligt denna förordning skall återspegla olikheterna mellan de nationella gassystemen och skall därför inte kräva enhetliga detaljerade villkor för tredje parts tillträde på gemenskapsnivå. I riktlinjerna får dock de minimikrav fastställas som måste uppfyllas för att uppnå sådana icke-diskriminerande och öppna villkor för tillträde till nätet som behövs för en inre gasmarknad, vilka sedan får tillämpas mot bakgrund av olikheterna mellan de nationella gassystemen.

*Artikel 10***Tillsynsmyndigheter**

När de utför sina åligganden enligt denna förordning, skall medlemsstaternas tillsynsmyndigheter, vilka inrättats enligt artikel 25 i direktiv 2003/55/EG, säkerställa att denna förordning, och de riktlinjer som har antagits i enlighet med artikel 9 i denna förordning, följs.

Vid behov skall de samarbeta med varandra och med kommissionen.

*Artikel 11***Tillhandahållande av information**

Medlemsstaterna och tillsynsmyndigheterna skall på begäran förse kommissionen med all den information som är nödvändig för att uppfylla de syften som anges i artikel 9.

Kommissionen skall fastställa en rimlig tid inom vilken informationen skall lämnas, med hänsyn till hur komplex och brådskande den begärda informationen är.

*Artikel 12***Medlemsstaternas rätt att besluta om mer detaljerade åtgärder**

Denna förordning skall inte påverka medlemsstaternas rätt att behålla eller införa åtgärder med mer detaljerade bestämmelser än de som anges i denna förordning och i de riktlinjer som avses i artikel 9.

*Artikel 13***Sanktioner**

1. Medlemsstaterna skall fastställa bestämmelserna för sanktioner vid överträdelse av bestämmelserna i denna förordning och vidta de åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa att bestämmelserna genomförs. Sanktionerna skall vara effektiva, proportionella och avskräckande. Medlemsstaterna skall underrätta kommissionen senast den 1 juli 2006 om bestämmelserna och utan dröjsmål meddela eventuella ändringar som påverkar dessa.

2. Sanktionerna enligt punkt 1 skall inte vara straffrättsliga.

*Artikel 14***Kommittéförfarande**

1. Kommissionen skall biträdas av den kommitté som inrättats i enlighet med artikel 30 i direktiv 2003/55/EG.

2. När det hänvisas till denna punkt skall artiklarna 5 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas, med beaktande av bestämmelserna i artikel 8 i det beslutet.

Den tid som avses i artikel 5.6 i beslut 1999/468/EG skall vara tre månader.

3. Kommittén skall själv anta sin arbetsordning.

*Artikel 15***Kommissionens rapport**

Kommissionen skall se över genomförandet av denna förordning. I sin rapport enligt artikel 31.3 i direktiv 2003/55/EG skall kommissionen också rapportera om de erfarenheter som gjorts vid tillämpningen av denna förordning. I rapporten skall det i synnerhet undersökas i vilken utsträckning man genom förordningen lyckats se till att villkoren för tillträde till gasnät är icke-diskriminerande och återspeglar kostnaderna samt bidrar till kundernas valfrihet på en väl fungerande inre marknad och till långsiktig försörjningstrygghet. Vid behov skall rapporten åtföljas av lämpliga förslag och/eller rekommendationer.

*Artikel 16***Undantag**

Denna förordning skall inte vara tillämplig på följande:

- a) Naturgasöverföringssystem som är belägna i medlemsstaterna under giltighetstiden för de undantag som beviljats i enlighet med artikel 28 i direktiv 2003/55/EG. Medlemsstater som har beviljats undantag i enlighet med artikel 28 i direktiv 2003/55/EG får hos kommissionen ansöka om ett temporärt undantag från att tillämpa denna förordning för en period på upp till två år från och med det datum då undantaget i detta led upphör att gälla.
- b) Sammanlänknings mellan medlemsstater och väsentliga kapacitetökningar i befintliga infrastrukturer och

förändringar av sådana infrastrukturer som möjliggör utveckling av nya källor för gasförsörjning i enlighet med artikel 22.1 och 22.2 i direktiv 2003/55/EG, vilka undantas från bestämmelserna i artiklarna 18, 19 och 20 samt artikel 25.2, 25.3 och 25.4 i det direktivet så länge de undantas från de bestämmelser som det hänvisas till i denna punkt.

- c) Naturgasöverföringssystem som har beviljats undantag i enlighet med artikel 27 i direktiv 2003/55/EG.

*Artikel 17***Ikraftträdande**

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den skall tillämpas från och med den 1 juli 2006, med undantag för artikel 9.2 andra meningen, som skall tillämpas från och med den 1 januari 2007.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Strasbourg den 28 september 2005.

På Europaparlamentets vägnar

J. BORRELL FONTELLES

Ordförande

På rådets vägnar

D. ALEXANDER

Ordförande



## BILAGA

## RIKTLINJER FÖR

1. **Tjänster för tredjepartstillträde**
2. **Principer för mekanismer för kapacitetstilldelning och förfarandena för hantering av överbelastning samt tillämpningen av dessa vid avtalsbetingad överbelastning**
3. **Fastställande av de tekniska uppgifter som nätanvändare måste ha för att få effektivt tillträde till systemet, fastställande av alla punkter som är relevanta för uppfyllandet av kraven på insyn och de uppgifter som skall offentliggöras vid alla relevanta punkter och tidsplanen för offentliggörandet**

1. **Tjänster för tredjepartstillträde**

1. Systemansvariga för överföringsystem (nedan kallade "systemansvariga") skall erbjuda fasta och avbrytbara tjänster som varar minst en dag.
2. Harmoniserade transportavtal och allmänna villkor för överföring skall utformas så att de underlättar handel med och återanvändning av avtalad kapacitet utan att hindra överlåtelse av kapacitet.
3. De systemansvariga skall utarbeta allmänna villkor för överföring och harmoniserade avtal efter vederbörligt samråd med nätanvändarna.
4. De systemansvariga skall tillämpa standardiserade förfaranden för nominering och renominering. De skall ta fram informationssystem och instrument för elektronisk kommunikation för att tillhandahålla nätanvändarna lämpliga uppgifter och förenkla transaktioner såsom nominering, avtal om kapacitet och överlåtelse av kapacitetsrättigheter mellan nätanvändare.
5. De systemansvariga skall harmonisera formaliserade förfaranden för bokning och svarstider i enlighet med bästa branschpraxis för att göra svarstiderna så korta som möjligt. De skall tillhandahålla direktuppkopplade, bildskärmsbaserade system för kapacitetsbokning och bekräftelser samt förfaranden för nominering och renominering senast den 1 juli 2006, efter samråd med de berörda nätanvändarna.
6. De systemansvariga får inte ta ut särskilda avgifter av nätanvändarna för förfrågningar och transaktioner som hänger ihop med transportavtalen och som handläggs enligt standardregler och standardförfaranden.
7. För förfrågningar som ger upphov till extraordinära eller orimliga kostnader, t.ex. på grund av att det krävs genomförbarhetsstudier, får det tas ut särskilda avgifter, förutsatt att kostnaderna kan styrkas.
8. De systemansvariga skall samarbeta med andra systemansvariga och samordna underhållet av sina respektive nät, så att nätanvändare och systemansvariga i andra områden drabbas av så få avbrott i överföringen som möjligt och för att se till att försörjningstryggheten gagnar alla lika mycket, även i fråga om transitflöden.
9. De systemansvariga skall minst en gång om året vid en i förväg fastställd tidpunkt offentliggöra sina planerade underhållsperioder som kan komma att påverka nätanvändarnas rättigheter enligt transportavtalen och i rimlig tid offentliggöra den driftsrelaterade information som är kopplad till detta. Så snart uppgifterna är tillgängliga för de systemansvariga, skall de också utan dröjsmål och diskriminering offentliggöra eventuella ändringar i de

planerade underhållsperioderna och meddela oplanerat underhåll. Under underhållsperioderna skall de systemansvariga regelbundet offentliggöra aktuell information om underhållet, förväntad varaktighet och förväntade effekter.

10. De systemansvariga skall varje dag föra protokoll om aktuellt underhåll och eventuella flödesstörningar. De skall på begäran ställa protokollen till den behöriga myndighetens förfogande. På begäran skall uppgifterna också lämnas till dem som påverkas av störningarna.

## 2. **Principer för mekanismer för kapacitetstilldelning och förfarandena för hantering av överbelastning samt tillämpningen av dessa vid avtalsbetingad överbelastning**

### 2.1 *Principer för mekanismer för kapacitetstilldelning och förfarandena för hantering av överbelastning*

1. Mekanismerna för kapacitetstilldelning och förfarandena för hantering av överbelastning skall underlätta utvecklingen av konkurrensen och likvidhandel med kapacitet. Mekanismerna skall vara marknadsanpassade, även för spotmarknader och handelsplatser. De skall vara flexibla och kunna anpassas till nya marknadsvillkor.
2. Mekanismerna och förfarandena skall ta hänsyn till det berörda systemets integritet och till försörjningstryggheten.
3. Mekanismerna och förfarandena får varken stå i vägen för nya marknadsaktörer eller skapa orimliga hinder för marknadsinträde. De får inte hindra marknadsaktörerna, såväl nya som gamla eller företag med liten marknadsandel, från att konkurrera effektivt med varandra.
4. Dessa mekanismer och förfaranden skall ge lämpliga ekonomiska signaler för en effektiv och maximal användning av den tekniska kapaciteten samt underlätta investeringar i ny infrastruktur.
5. Nätanvändarna skall underrättas om vilken typ av omständigheter som kan påverka tillgängligheten när det gäller avtalad kapacitet. Information om avbrott bör återspegla nivån på den information som finns tillgänglig för den systemansvarige.
6. Om det uppstår svårigheter med att uppfylla avtalsenliga leveransskyldigheter som är relaterade till systemets funktionsduglighet, bör de systemansvariga utan dröjsmål underrätta nätanvändarna och försöka finna en icke-diskriminerande lösning.

De systemansvariga skall rådfråga nätanvändarna om förfaranden innan de genomförs och komma överens om dem med tillsynsmyndigheten.

### 2.2 *Förfaranden för hantering av överbelastning vid avtalsbetingad överbelastning*

1. Om avtalad kapacitet inte utnyttjas, skall de systemansvariga göra denna kapacitet tillgänglig på den primära marknaden på avbrytbara villkor och genom avtal med olika löptider, om den relevanta nätanvändaren inte erbjuder denna kapacitet på den sekundära marknaden till ett rimligt pris.
2. Intäkter från överlåtelsen av den frigjorda avbrytbara kapaciteten skall delas enligt de regler som fastställts eller godkänts av den relevanta tillsynsmyndigheten. Reglerna skall vara förenliga med en effektiv och ändamålsenlig användning av systemet.

3. De relevanta tillsynsmyndigheterna kan med hänsyn till rådande omständigheter fastställa ett rimligt pris för överlåtelsen av avbrytbar kapacitet.
4. Om det är lämpligt skall de systemansvariga göra rimliga ansträngningar för att på marknaden åtminstone erbjuda delar av den outnyttjade kapaciteten som fast kapacitet.

3. **Fastställande av de tekniska uppgifter som nätanvändare måste ha för att få effektivt tillträde till systemet, fastställande av alla punkter som är relevanta för uppfyllandet av kraven på insyn och de uppgifter som skall offentliggöras vid alla relevanta punkter och tidsplanen för offentliggörandet**

3.1 *Fastställande av de tekniska uppgifter som nätanvändare måste ha för att få effektivt tillträde till systemet*

De systemansvariga skall offentliggöra åtminstone följande uppgifter om sina system och tjänster:

- a) En uttömmande beskrivning av de olika tjänster som erbjuds och de avgifter som tas ut för dem.
- b) Redogörelse för olika slag av transportavtal för dessa tjänster och, i förekommande fall, de allmänna villkoren för överföring och/eller standardvillkoren för alla nätanvändares rättigheter och skyldigheter, inklusive harmoniserade transportavtal och andra relevanta dokument.
- c) De harmoniserade förfarandena för användning av överföringssystemet, inklusive definition av nyckelbegrepp.
- d) Villkor för kapacitetstilldelning, hantering av överbelastning samt förfaranden för att motverka hamstring och underlätta återanvändning.
- e) De regler för kapacitetshandel på den sekundära marknaden som gäller gentemot den systemansvarige.
- f) I förekommande fall de flexibilitets- och toleransnivåer som utan särskild avgift inkluderas i transportavtalen och andra tjänster samt den flexibilitet som erbjuds utöver detta med tillhörande avgifter.
- g) En ingående beskrivning av den systemansvariges gassystem med uppgift om alla relevanta punkter som sammanlänkar systemet med andra systemansvarigas system och/eller med gasinfrastruktur för exempelvis LNG (Liquified Natural Gas) och infrastruktur för stödtjänster enligt definitionen i artikel 2.14 i direktiv 2003/55/EG.
- h) Information om gaskvalitet och tryckkrav.
- i) Reglerna för anslutning till det system som drivs av den systemansvarige.
- j) Information i god tid om föreslagna och/eller faktiska ändringar i fråga om tjänster eller villkor, inklusive de uppgifter som avses i a-i.

### 3.2 Fastställande av alla punkter som är relevanta för uppfyllandet av kraven på insyn

De relevanta punkterna skall åtminstone omfatta följande punkter:

- a) Alla inmatningspunkter i den systemansvariges nät.
- b) De viktigaste uttagspunkterna och uttagszonerna med en samlad uttagskapacitet på minst 50 % av den totala uttagskapaciteten i den systemansvariges nät, inklusive alla uttagspunkter eller uttagszoner som omfattar mer än 2 % av nätverkets totala uttagskapacitet.
- c) Alla punkter som sammanlänkar den systemansvariges nät med andra överföringsnät.
- d) Alla punkter som sammanlänkar den systemansvariges nät med terminaler för LNG.
- e) Alla viktiga punkter i den systemansvariges nät, inklusive de punkter som sammanlänkar nätet med marknadsplatser för gashandel. Alla punkter där man av erfarenhet kan räkna med fysisk överbelastning är att anse som viktiga.
- f) Alla punkter som sammanlänkar den systemansvariges nät med sådan infrastruktur som krävs för tillhandahållandet av stödtjänster enligt definitionen i artikel 2.14 i direktiv 2003/55/EG.

### 3.3 Uppgifter som skall offentliggöras vid alla relevanta punkter och tidsplanen för offentliggörandet

1. De systemansvariga skall på ett användarvänligt, standardiserat sätt och regelbundet/löpande, via Internet – vid alla relevanta punkter offentliggöra följande uppgifter om kapacitetsläget ned till dagliga perioder:
  - a) Högsta möjliga tekniska kapacitet för flöden i båda riktningar.
  - b) Total avtalad och avbrytbar kapacitet.
  - c) Tillgänglig kapacitet.
2. De systemansvariga skall för alla relevanta punkter offentliggöra tillgängliga kapaciteter för åtminstone 18 månader framåt och uppdatera dessa uppgifter minst en gång i månaden eller ännu oftare, om nya uppgifter blir tillgängliga.
3. De systemansvariga skall dagligen offentliggöra uppdaterade uppgifter om tillgången till kortfristiga tjänster (för påföljande dag och påföljande vecka) på grundval av bland annat nominering, gällande avtalsenliga åtaganden och regelbundna långtidsprognoser avseende tillgängliga årskapaciteter för upp till tio år framåt för alla relevanta punkter.
4. De systemansvariga skall löpande offentliggöra de historiska maximala och minimala värdena för varje månads kapacitetsanvändning samt de årliga genomsnittsflödena i varje relevant punkt för de senaste tre åren.
5. De systemansvariga skall varje dag föra protokoll över de faktiska kumulerade flödena för minst tre månader.

6. De systemansvariga skall på ett effektivt sätt registrera alla kapacitetsavtal och all annan relevant information i samband med beräkning och tillhandahållande av tillgängliga kapaciteter till vilka de relevanta nationella myndigheterna skall ha tillgång för att kunna utföra sina åligganden.
  7. De systemansvariga skall tillhandahålla användarvänliga instrument för beräkning av tariffer för tillgängliga tjänster och för verifiering av tillgänglig kapacitet via Internet.
  8. De systemansvariga som inte kan offentliggöra uppgifter enligt punkterna 1, 3 och 7 skall samråda med sina relevanta nationella myndigheter och ta fram en handlingsplan för genomförande så snart som möjligt, dock senast den 31 december 2006.
-